

פרטי כל מס.ג/24

מישיבת ועדת הכנסת שהתקיימה
ביום ג', ט"ז בשבט תשי"א
(23.1.1951) בשעה
8.30

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת

נ. ניר - סגן יו"ר הכנסת.

נוכח:

חברי הועדה:

י. הררי - היו"ר

פ. אילנית

מ. ארנוב

י. בר-הודה

ד. בר-רב-האי

מ. בן-עמי

א. ג'רג'ור

צ. יהודה

מ. יערי

ש. כץ

א. מזור

ע. סימון

א. רוזאל-נאור

מ. בורוק

י. סרלין

ה. קוק

א. ציזלינג

א. תבורי

ז. גלוסקא (בזכות דעה מיעצת)

מזמנים:

פרופ. שקי - מטעם משרד המשפטים

מ. רוזטי - מזכיר הכנסת.

חסרי:

י. ברץ

ת. טובי

א. שפטל

י. כסה

א. י. גרינברג

נ. ילין-מור (בזכות דעה מיעצת).

סדר-היום:

1. הצעות לסדר-היום.
2. חוק החסינות.
3. הקצבת זמן לדיון המדיני
4. בקשת ועדת הכלכלה להעביר את החוק להגבלת שכר דירה לוועדת החוקה חוק ומשפט.
5. ועדת האדחה למשלחת הפרלמנטרית מאנגליה.

היו"ר י. הררי:

אני פותח את הישיבה ואת שנת העבודה השלישית של הכנסת ומאחל לכל החברים עבודה פורייה.

א. רזיאל-נאור:

ברצוני לבקש לדון בשאלת השאילתות. אנו החלטנו שעל השר הנשאל להשיב תוך 14 יום מהגשתה, ולפני מונחות מספר שאילתות מיום י"ד וי"ט בכסלו. ברצוני לדעת מה יהיה גורלן.

היו"ר י. הררי:

סעיף ז' בסדר-היום של הועדה נקרא "שאילתות", ועל-כן אי-אפשר לכלול את הצעתך בסדר-היום; היא כלולה מסילא.

י. סרליון:

אנו החלטנו פעם בסדר-היום של ישיבות המליאה של הכנסת יוגש לחברי הכנסת מספר ימים לפני הישיבה. הדבר הזה אינו מבוצע ואנו באים לכנסת ומוצאים את סדר-היום מונח על שולחנו. אין כאן ענין של סדר גרידא, אלא ענין של החלטה אשר לא בוצעה.

היו"ר י. הררי:

הפניתי את תשומת לבו של היו"ר כמה פעמים. גם בעתונות מתפרסם סדר-היום רק ביום שני. יוצא איפא, שלחברי הכנסת ישנם הימים חמישי, ששי, שבת וראשון על מנת להתכונן והם אינם יודעים למה להתכונן כי סדר-היום אינו ידוע להם.

י. בר-יהודה:

בסדר-היום של הועדה ישנו סעיף י"ט: "יום סדר הגטאות". לא רצינו להכניס את הדבר הזה כדבר מפלגתי, כי ישנם דברים שטוב להביאם בשם כולם. אני מבקש שמיד לאחר הדיון בחוק החסינות נדון בסעיף זה, על מנת לאפשר להביאו בשם כולם, בעוד מועד.

ע. מימון:

אני מציע לקבוע כי גם בוועדות, כבאולם ישיבות הכנסת, אסור יהיה לעשן.

היו"ר י. הררי:

אני מוכן להכניס סעיף זה כאחרון בסדר-יומה של הועדה.

2. חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם. תשי - 1950.

סעיף 9:

=====

י. בר-יהודה:

נראה לי שהנוסח כאן אינו בסדר. אם בכתוב סעיף 9 לאחר סעיף 12, נוכל לכתוב שעל חבר, שהפך לחבר כנסת, חלים כל אותם הדברים הנקבעים כאן.

י. סרליון:

לדעתי אפשר לפתור את הבעיה על-ידי השמטת המלים: "כפוף להוראות הכלולות בסעיף 11" בתחילת המשפט.

במקום המלה "והיה" אני מציע לכתוב "ונבחר".

פ. אילנית:

לדעתי, יש כאן טעות ובמקום סעיף 18 צריך לכתוב סעיף 11, ובזה נפתרת הבעיה.

ד. בר-רב-האי:

בתקבלה הצעת ד. בר-רב-האי.

סעיף 10:
=====

לדעתי יש לכתוב "עבירה שעבר" ולא "שעשה", כי העבירה יכולה להיות מעשה שלא נעשה.

היו"ר י. הררי:

מ ח ל י ט י ם

לנסח סעיפים 9 ו-10 כדלקמן:

9. אדם שהיה חבר הכנסת
אדם הנתון במאסר או שיש נגדו האשמה פלילית והוא היה חבר הכנסת
דינו מראשית כהונתו כאמור בסעיף 11
כדין חבר הכנסת, ואם היה המאסר או היתה האשמה הפלילית שלא על עבירה לפי סעיף 8(ב), ישוחרר או תיפסק הפעולה המשפטית נגדו מיד, הכל לפי הענין.

10. הפסקת התישנות
עבירה שעבר חבר הכנסת, או אדם שהיה לחבר הכנסת אחרי שעבר עבירה, והכנסת לא ביטלה את חסינותו, תקופת כהונתו בכנסת לא תחושב בתקופת ההתישנות הקיימת לגבי אותה עבירה.

סעיף 11(א):
=====

לדעתי כאן המקום המתאים להציע את הצעתי, שאפשר יהיה לבטל חסינות שלמה או חלקית.

היו"ר י. הררי:

פ. אילנית:
לדעתי, מנוסח הסעיף הזה באופן סתמי מדי. לא כתוב כאן מי יכול להגיש בקשה לבטול החסינות. יש להכניס כאן הגדרה מדויקת מי רשאי לדרוש בטול חסינות של חבר כנסת.

י. בר-יהודה:

לדעתי הצעת התקון של חבר הכנסת הררי מבוססת על טעות, שבאה אולי כתוצאה מנסוח בלתי-מדויק. אנכי אומר שלבטל חסינות אפשר רק לגבי אותו הדבר, שבקשר אליו מבקשים ביטול החסינות. אי-אפשר לבטל אותה לגמרי, ולכן יש לתקן את נסוח הסעיף הזה, בצורה שהדבר יהיה ברור.

(א.תבורי:

האם אתה מציע רק ביטול חלקי, או גם חלקי וגם כללי?

י. בר-יהודה:

בניח, שחבר כנסת אחד רוצה, יכולים לבקש לבטל את חסינותו לגבי מעשה זה, ועל-כך דנים.

ד. בר-רב-האי:

אכן הנוחן אינה היקף החסינות, אלא המעשה שבו נאשם חבר הכנסת. החסינות מורכבת מכמה וכמה זכויות, ובין הזכויות האלה הישנה הזכות שאי-אפשר להעמיד אותו למשפט על עבירה שעבר, אלא אם בוטלה חסינותו. לא יכולה לעמוד שאלה של בטול החסינות לגמרי והעמדת חבר הכנסת המסוים מחוץ לחוק הכללי שחל על חברי הכנסת. יכולה לעמוד רק שאלה קונקרטית ורק לגבי אותה שאלה קונקרטית מתבטלת חסינותו של החבר. אין הדבר הזה נוגע לזכותו של החבר לנסוע לחוץ-לארץ. אם בית-המשפט ידרוש עדבות שלא יסע לחוץ-לארץ, יהיה דינו כדין כל אדם, אבל אך ורק בקשר עם התביעה המסוימת.

לדעתי הניסוח של הסעיף הזה הוא סתמי מדי. נאמר כאן "אם הוגשה בקשה על-כך" וזוהי פורמולה סתמית מדי. לדעתי יכולה רק התביעה הכללית לדרוש את בטול חסינותו של החבר לגבי המקרה המסוים. בסעיף 11 נאמר ששופט יכול לדרוש את בטול חסינותו של החבר, ועל-כן אני אומר שרק השופט והתביעה הכללית יכולים לפנות בבקשה כזו. אנו עולים על שטח חלקלק מאד ואנו צריכים לתאר לעצמנו כל מיני הזדמנויות של בקשה לבטול חסינות - כל בקשה כזאת צריכה שתשקיע מבוטסת במדה מספקת ועל התביעה להוכיח שאמנם קיימות הוכחות מספיקות כנגד אותו אדם. אחרת, אין היא יכולה לפנות לוועדת הכנסת ולבקש את בטול החסינות.

ע. מימון:

יש לי רשם שאנו מחפשים כאן כל מיני דרכים כדי לתת חסינות לחבר כנסת שעבר עבירה. וזה, במקום לומר בפשטות, שחבר כנסת חייב להתגבר על היצר הרע ולא לעבור עבירה. אני רואה את כל העניין הזה כראי עקום, ואני מתנגדת לצורה זו של חפוש דרך להגנה על חבר העובר עבירה.

מ. רוזטי:

האם אין לאפשר גם לחבר הכנסת להגיש בקשה לבטול חסינותו של חבר כנסת אחר?

הינ'ר י. הררי:

בנצגור לדעתם של חברי הכנסת אילנית ובר-רב-האי, שהנסוח הוא סתמי מדי, אני תומך דוקא בסתמיות. במה דברים אמורים? הבקשה תוגש לוועדת הכנסת, וועדת הכנסת ברוב של שני-שליש תקבע מה העניין. היא תשקול את הבקשה לפי העניין שבה, ולא תתחשב במגיש הבקשה. לגמרי לא אכפת לי מי הוא מגיש הבקשה, כי אם אנו הולכים בדרך כזו, הגענו כבר למצב כזה שמה רוזטי מסופק אם חבר כנסת יכול לבקש בטול חסינות. יכול להיות מקרה שחבר כנסת יעלה אל הבמה ובכל פעם ובכל הזדמנות יאמר על חבר שני שהוא גנב; יקום חבר שני ויבקש לבטל את חסינותו והוא לא יוכל לעשות זאת, אם נגביל את מגישי הבקשה. אם תוגש בקשה שאין לה כל שחר - נוכל להסירה מסדר-היום.

ומכאן אני עובר לעניין ביטול החסינות. אם מקבלים את דעתו של חבר הכנסת בר-יהודה, שהביטול הוא חלקי, רק לגבי עבירה מסוימת - אין הדבר אמור כאן. אני גם איני מסכים לכך. אני הצעתי שאפשר יהיה לבטל את החסינות גם באופן חלקי, בעניין מסוים, אבל אני רוצה שאפשר יהיה לבטל אותה לגמרי במקרים מסוימים, אם הכנסת תחליט על-כך.

אינני מסכים לדעתו של חבר הכנסת בר-רב-האי שרק התביעה ושופט יכולים לדרוש ביטול חסינות. לפי דבריו יצא שאנו נדע בברור שחבר כנסת עוסק באופן מתמיד בריגול, ולא נוכל להוציא אותו מן הכנסת. אין זה רק עניין משפטי. פה בצטיירה תמונה שבשעה שרוצים להגיש נגד חבר הכנסת משפט - בית-המשפט מבקש לבטל את חסינותו. אבל יכול להיות מצב שאין כל קשר עם משפט. למשל זכות נסיעה: אם יהיה חבר, שאני משוכנע שהוא נוסע כל חודש למדינה עוינת, מצרים או עבר-הירדן, ויש לי או לממשלה כל ההוכחות לכך, ואני פונה לוועדת הכנסת ומבקש ממנה לבטל את זכותו של אותו חבר לנסוע לחוץ-לארץ באופן חפשי - ממש כמו שאנני נלחמתי בהתחלה שחבר כנסת לא יצטרך לבקש רשות נסעה שהוא יוצא את הארץ, כך אני צריך לדאוג שבמקרים מסוימים יש לתת לכנסת אפשרות לבטל את חסינותו בשטח זה. כל הדמוקרטיה נפלו משום שהיו יותר מדי דמוקרטיה. אינני רוצה שבגלל חבר אחד או שנים יגזלו מכל חברי הכנסת את זכויותיהם, אבל אינני רוצה שבגלל הזכות הניתנת לכל חברי הכנסת יוכל חבר כנסת אחד או שניים לחתור כל הזמן נגד המדינה מבלי שנוכל לעשות דבר נגד זה.

י. הררי:

מצד אחד אני מרחיב מאד את הזכויות ושומר על כל הזכויות שיש לחבר הכנסת ומצד שני אני רוצה להבטיח ל-128 חברי הכנסת, בשעה ששני חברים עובדים עבירה - אפשרות לבטל את חסינותם של אותם השניים. אתן לכם דוגמא נוספת: נניח שחבר כנסת פלוני או אילמוני מופיע, באופן שיטתי באזורים אסורים וגורם לאי-סדרים - מדוע אי-אפשר במקרה כזה לפנות לכנסת ולוועדת הכנסת, וזו ברוב של שני שלישים - שלא כל-כך במהרה יימצאו - תחליט. נוסף לזאת יש לאפשר לחבר המסוים הזה לפנות לכנסת ולטעון את טענותיו בפניה.

י. טרלין:

יש לי הרושם שלגבי החלק הראשון - לגבי מי צריכה החסינות להתבטל - אין חלוקי דעות, ואני הנחתי שהכוונה היתה לגבי אותו דבר שעבורו מבקשים את ביטול החסינות.

אשר לענין השני - מי רשאי לבקש את ביטול החסינות: אני מצטער לומר שחבר הכנסת הררי שכנע אותי באופן הפוך, כי מתוך חפוש דרך לחסינות, נדמה לי שהוא עובר לדרך של הגבלות, וזו בודאי אינו כוונתו, ולא כונת החוק. החסינות אינה באה להגביל את זכויותיו של חבר הכנסת, אלא באה לשמור על חופשתו במידה יתרה לגבי שאר האוכלוסיה. (היו"ר י. הררי: סעיף 11 קובע סייגים). באן אי-אפשר לחשוב בקטגוריות אדמיניסטרטיביות, אלא בקטגוריות משפטיות. במקרה של אפאצא אפאצא פשע במובן הפלילי, לפי סעיף 8(ב) אין בכלל חסינות, אבל לגבי יתר העבירות אי-אפשר לבקש את ביטול החסינות, אלא אם משהו טרח לפחות ופנה לבית-המשפט והגיש נגדו את התביעה הזאת. אחרת, אנו נצטרך לשבת ולבדוק אם יש בכך משום עבירה או לא. אין אנו מוסד משפטי ואין זה תפקידנו.

ניקח את הדוגמא שנתן חבר הכנסת הררי: אם יש לנו הוכחות שחבר כנסת מסוים עוסק בריגול - יש למסור אותו למשפט, ואין לבטל את חסינותו באופן אדמיניסטרטיבי. עצם הבאת הענין לכנסת יש בה משום עלבון לחבר באם יתברר שהיתה זו תלונת שוא. (מ. ארנוב: אתה אומר: בטול החסינות רק באמצעות משפט, בכל המקרים?) לא. ישנו סעיף 8(ב-) ועד כמה שאני מכיר את החוק הפלילי ריגול הנו פשע ופשע במובן הפלילי מכוסה ע"י סעיף 8(ב). אותו אדם צריך לפנות לבית-המשפט ובית-המשפט יפנה לכנסת ויבקש לבטל את חסינותו של החבר. (י. הררי: יוצא איפא, שההבדל הוא אם יש לאותו אדם כסף להגיש משפט או לא.)

מה היא הדרך לספל מעבירות לפי החוק הקיים במדינת ישראל? פונים למשטרה (אינני מדבר על פשעים. אני מדבר על כל העבירות שאינן נכללות לפי סעיף 8(ב)). המשטרה יכולה לומר שאין תועלת צבורית בענין זה ושהאדם צריך בעצמו להגיש את המשפט. אני רוצה שאדם זה יעשה את הזה, יגידה זה אגם פרטי, מוסד ממשלתי או כל מוסד אחר. לפיכך יש להגדיר כאן בברור, כפי שכבר אמרה חברת הכנסת אילנית, מי רשאי להגיש את הבקשה לביטול החסינות, ואני אומר שאלה הם השלטונות המשפטיים. זה יכול להיות היועץ המשפטי, התביעה הכללית או שופט חוקר.

מ. יערי:

אני רוצה לומר בפרוש: אני נוטה להחמרת ההגנה על החסינות. אני סבור שהדמוקרטיה כפי שהיא מתפתחת אצלנו, ולא רק אצלנו, הולכת בכוון של רשע וטוב לו וצדיק ורע לו. שנית, אני משוכנע שהדמוקרטיה הבורגנית נתונה בסכנה דוקא מצד הראקציונרים והפאשיזם בכל מקום ומקום. הם מערערים מתחת ליסודות הדמוקרטיה והם שהורסים אותה. אלה הן שתי הנחות שיש לי ומתוך כך אני חושב שהסכנה נשקפת לחלק ידוע של הכנסת, ואני בעד החמרת החסינות בשני דברים:

א. ביטול החסינות באופן חלקי, צמוד להאשמה מסוימת; ב. אני מוסר את הזכות לפנות ולבקש ביטול החסינות רק לתביעה הכללית. אנא תייתי מרחיק לכת ואומר: אני רואה לפני את הקואליציה - אני מדבר בפשטות גמורה - ולדעתי לא מספיק רוב של שני שלישים, אלא יש צורך ברוב של שלושה-רבעים. אני רוצה שהחבר אפאצא יוגן, כי אפאצא משפט צדק זהו דבר רלטיבי מאד. אינני רוצה למסור לקואליציה את הזכות לבטל את חסינותי.

חבר הכנסת הררי, יכול טרם להיות מצב כזה שבגלל זה שחדלתי להיות ציוני, או חלוץ או בגלל אורינטציה מסוימת או חלוקי דעות בינלאומיים - ישפיע הדבר על כל מערכת חיינו בארץ. אני רוצה להיות מוגן כדי שאוכל להיות בציג של הציבור. לשם כך ישנה דמוקרטיה - כדי להגן גם על האופוזיציה. כל זמן שלא מוגנת אפשרות קיום של אופוזיציה - אין דמוקרטיה. מנקודת ראות זאת אני רוצה להגן על כל האופוזיציה. אני חושב שזה קודם כל לטובתי ולטובת המגמה המתקדמת שאני חושב שאנו מייצגים אותה. על-כלפנים, אני עומד על כך שביטול החסינות יהיה צמוד להאשמה הקונקרטית, שרק התביעה הכללית רשאית להגיש בקשה לבטול חסינות ושהרוב היחסי בוועדת הכנסת יוגדל ל-שלושה רבעים.

י. בר-יהודה: אני בודאי הצעתי בוועדת המשנה להגדיל את הרוב היחסי לשלושה רבעים אבל הצעתי נפלאה ונקבע רוב של שני-שליש.

להצעתו של חבר הכנסת הררי, ברצוני לומר: אני יודע שבימי האנגלים אפשר היה להגיד על אדם שהוא חשוד והיה עליו להופיע מדי יום ביומו בפני המשטרה, מבלי שהיה צורך להוכיח את אשמתו. חבר הכנסת הררי מציע אותה האפשרות, בשבועי המסרים, לגבי חברי הכנסת. הוא אומר, שבגלל אורינטציה, לא בגלל זה שחדלתי להיות חלוץ או ציוני, אבל בניח שאיני חלוץ ואיני ציוני - אבל בגלל הלך מחשבות מסוים - אפשר לנהוג כלפי בצורה אחרת. החבר ג'ורג'ה היושב כאן, אינו ציוני ואינו חלוץ - האם יש לו פחות זכויות מפני שהוא נבחר על-ידי ציבור אחר? אני לא אתן לסטש את הדבר הזה. אם חבר כנסת עשה פשע או עוון ומביאים אותו למשפט - אני מוכן לדון אם יש לבטל את חסינותו או לא. אבל חבר הכנסת הררי אומר שאין צורך להביא את אותו חבר למשפט, מספיק שהש"י יבוא ויפטר שהוא חושד בחבר כנסת ואפשר יהיה כבר לבקש לבטל את חסינותו. (א. תבורי: לעת עתה לא הציעו זאת). אם יש לך מה לומר על חבר כנסת תבוא ותפטר בפרוש: "אני מאשים אותו בזה וזה", ואני מבקש שתתנו לי אפשרות להאשים אותו באופן חוקי. אבל אתה, חבר הכנסת הררי, בא ואומר: אני איני יכול להאשים, אני יכול רק להוכיח, אני חושד. ולזה אני אומר: אני איני חושד, אלא אני מודע שהחשד של הרוב נגד איש המיעוט הוא בעיני חשוד מראש. אם זה חשד שאינו יכול לעמוד מאחוריו כתביעה משפטית - אני רואה בכך עשיית הדבר לחוכא ~~החלטה~~ ואינני ~~אין~~.

מ. ארנוב: אני מחדה לחבר הכנסת יערי, על שדיבר גלויות. ברצוני להגיד, שהכורגנות הדמוקרטית שאתה שייך אליה חבר הכנסת סרלין-מוכה תמיד בסנזורים. אנו חיים בעולם שחברי פרלמנט - במקרה שלנו זה חברי כנסת - יכולים להיות פרובוקטורים ומרגלים - ואותי לא מעניינים מקרי גניבות או פשעים פליליים לפי סעיף 8 (ב) - אני יכול להיות אדיש כל ימי חיי למי שיקרה לגנב או למזייף שטרות (א. צינלינג: פילוסופיה כזאת יכולה לבנות מדינה!) (א. תבורי: תוסיף את המלה "כרגע" - כרגע אין זה מענין אותך). (י. בר-יהודה: מענין אותך רק "הש"י") הייתי רוצה שתראה לי מדינה אחת בעולם שתוכל למסור את בטחונה בידי בטלנים ולא בידי הש"י. כל זמן שאין דבר כזה - זה צריך להיות בידי הש"י. אל תעמיד את עצמך במצב שכל מה שאני מציע מראש, חשוד על-ידך, כי אחת אני אומר, שכל מה שאתה מציע מראש, חשוד על-ידינו. אני חושב שצריך להיות ש"י במדינה - מדינה שאין בה ש"י יכולה לההרס ביום אחד. אינני מאמץ רוצה במדינה פולנית, אשר במשך שנים נפלה הודות לריגול שלה שהיה בכל מקום. ביטנו יכולים להיות חברי פרלמנט שהם פרובוקטורים ושכירים של מדינות אחרות. אם יש דבר כזה במדינות רבות ולא צריך להזכיר את זה - אינני יודע מה השאלה.

חבר הכנסת סרלין, מתוך ליבראליזם אומר שעל התובע ללכת קודם לבית-המשפט. (י. סרלין: לא הבינות את דברי?) אתה אומר שרק אינסטאנציה טשפטית יכולה לפנות בבקשה לבטל את החסינות. (י. בר-יהודה: האינסטאנציה המשפטית יכולה וצריכה לפנות לפני שהיא שופטת חבר כנסת). אין איש בינינו המציע להוציא פסק-דין בלי משפט. השאלה היא - כיצד להעמיד אותו למשפט. על-ידי ביטול החסינות אין אנו מוציאים פסק-דין על החבר ובית-המשפט העליון או בית-המשפט לצדק יכול לזכות את החבר ואזי, יקבל חזרה את חסינותו.

מ. ארגוב:

אנו דנים כאן בסוגיה אחרת. אתם טוענים שרק המוסדות המשפטיים יכולים לבקש את ביטול חסינותו - מדוע לא יגישו את הבקשה לוועדת הכנסת, גם שלא באמצעות מוסדות משפטיים? לדעתי, ועדת הכנסת היא הרבה יותר סוסטכת מאשר בית-המשפט והרבה יותר אובייקטיבית בשעה שהיא דנה בביטול החסינות אינני מבין מדוע אתם מוצאים הגנה יותר רבה על חסינות החבר, אם פונים תחילה למוסדות משפטיים. אני בעד הגנה על הזכויות הליברליות והלואי שבעולם שאתה דוגל בו יגנו על פרינציפים כאלה. אני אינני מוצא כל צורך לפנות לעורך-דין ולבית המשפט - בשבילי מספיקות הוכחות.

י. בר-יהודה:

לדעתי, בחלק אתה מתפרץ לדלת פתוחה ובחלק, אינך עונה על שאלה של ויכוח. איש לא הציע שאפשר יהיה לבוא לכנסת לבקש ביטול חסינות אחרי המשפט. חבר הכנסת סרלין הציע שאפשר לבקש ביטול חסינות רק בקשר לבקשה לתביעה הכללית.

אני מציע: הכנסת רשאית לבטל את חסינותו של חבר הכנסת לגבי מעצר, מאסר או תביעה משפטית לגבי האשמה קונקרטית, שהתביעה הכללית או בית-המשפט עומד למבוע אותה עליה.

מ. ארגוב:

כל אחד מבין שאפשר לבטל חסינות על יסוד איזה פשע. אפשר להניח הנחה כזאת מבחינה פוליטית או פלילית. אותי כרגע מעניינת השאלה הפוליטית ולא הפלילית. חבר הכנסת יערי טוען שאני, בתור שליט, אתנהג ברישעות ובכוונה תחילה אשלול ממנו את החסינות והוא דוחה להתגונן, כדי שלא אוכל לעשות זאת - ובצדק גמור.

דבר אחד, נדמה לי, מתקבל על דעת כלם והוא, שאנו מבטלים את החסינות בכדי להגיע לבית-המשפט. ואני מציע לקבוע את ביטול החסינות כדי להגיע למשפט. כעת מתעוררת שאלת הפרוצדורה, כיצד להגיע למשפט. אתה רוצה להקשות עלי בצורה כזאת, שלמעשה לא אוכל לעשות זאת. אתה דורש ממני שרק התובע הכללי יוכל לפנות לכנסת לביטול פרלימינארי. אני אינני רוצה שהשופט ישאל אותי, אם אני משוחרר מחסינות. אני אומר, שנייה שיש לי נגדך שורה של האשמות פוליטיות הפוגעות במדינה - וכאן הסלה צדק היא יחסית מאוד, וענין ג'רג'ורה אינו דוגמה; אינני ציוני ואינני חלץ יש לי אותה הזכות כחבר כנסת כמו לחברים האחרים - אבל, יש לי האשמות פוליטיות נגדך ואני טוען שאתה הורס את המדינה או מקבל שוחד; אני בא לפורום זה ופבקש לבטל את חסינותך כדי שאוכל להגיש נגדך משפט. (י. סרלין: ומה במקרה שהכנסת בטלה את חסינותו ואחרי זה אינך מגיש נגדו משפט?) אתה חושש שאגרום לך עלבון ואעשה כל זה בקלות דעת, אבל שני שליט מועדת הכנסת והמליאה לא יעשו זאת. (י. סרלין: נניח שביית-המשפט ימצא שלא היה מספיק חומר לשפט) אם כך, הוא יצא זכאי כלפי כלם. ייתכן שאפשר להגביל אותי, לאחר שהכנסת בטלה את חסינותך, להגיש נגדך משפט תוך תקופה מסוימת.

אינני רוצה באינסטאנציות משפטיות, אלא אך ורק באינסטאנציה זאת. אתה יכול לסבך אותי עם מאה עורכי-דין ולהכשיל כל אפשרות אובקטיבית טעדי להתגונן.

מאיר יערי אומר שאנחנו חיים בעולם, שחלק אחד ממנו יכול לבטל את זכויותיו של החלק השני. אני אומר, שהחלק השני יכול לבטל את הליברליזם. אני אומר שהנוסח שהוצע לנו הוא נוסח מצוין, אם כי אפשר להוסיף פה עוד סעיף המחייב להגיש משפט תוך תקופה מסוימת אבל אני נגד כל התערבות של אינסטאנציה משפטית בשלב הראשון שהנמצא בתחומי הכנסת.

היו"ר י. הררי:

אנו מפסיקים עתה את הדיון ונמשיך בו בשבוע הבא. רשומים עוד חברי הכנסת מ. בורוק, פ. אילנית, א. ד. בר-רב-האי, א. רזיאל-נאור, א. ג'רג'ורה, י. הררי, ע. מימון, ס. בן-עמי וי. סרלין.

אנו נגשים עתה לסדר-היום הקבוע שלנו אבל תחילה עלינו להחליט על זמן הויכוח הסדיני. שנית, מונה לפני מכתב מיושב-ראש ועדת הכלכלה ביחס לשני חוקים, חוק להגבלת שכר-דירה וחוק לפיקוח על המיצרכים, שיושב-ראש ועדת הכלכלה מבקש לעשות חליפים בינו ובין ועדת החוקה, חוק ומשפט וחומים אלה.

האם בשאלה זו היתה החלטה של ועדת הכנסת או של מליאת הכנסת?

י. בר-יהודה:

היתה החלטה של ועדת הכנסת.

היו"ר י. הררי:

ב. ניר פגן יו"ר הכנסת: לדעתי שני החוקים האלה שייכים לוועדת החוקה, אך כיוון שוועדת הכנסת החליטה בענין זה, אני מקבל את ההחלטה. אבל אינני יכול לקבל את הצעת החליפין, מכיון שוועדת משנה של ועדת החוקה התחילה כבר לדון בחוק לשירותים אמצעים ומיצרכים ואי-אפשר להפסיק באמצע.

אני מציע להפסיק את הויכוח ולהצביע.

י. בר-יהודה:

אינני מעמיד להצבעה את ענין החליפין, אלא אם להענות לבקשת ועדת הכלכלה ולקחת ממנה את החוק להגבלת שכר-

היו"ר י. הררי:

דירה.

אני מציעה לא לקשר את שני הדברים, אלא להצביע על כל אחד מהם לחוד.

פ. אילנית:

ה ח ל ט ה

שלא להענות לבקשת ועדת הכלכלה ולהשאיר את החוק להגבלת שכר-דירה לדיון בוועדת הכלכלה.

אשר לחוק לפיקוח על מצרכים ושירותים - מכיון שהוא נידון עתה בוועדת החוקה, חוק ומשפט, ולא נתקבלה כל פניה מועדה זו בקשר להעברתו לוועדה אחרת - להשאירו בוועדת החוקה, חוק ומשפט.

קביעת זמן לדיון המדיני:

אני מציע להקציב לדיון הזה 6 שעות.

י. ששינסקי - יו"ר הכנסת:

ה ח ל ט ה

להקציב שש שעות לדיון המדיני

ברצוני לבקש מכם לא ללחוץ על קיום הדיון
על הדו"ח על המחנות, כי שר החנוך שרם

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת:

מסר הודעתו בענין זה.

מאחר שהיתה החלטה שיש לקיים דיון על
המחנות - שהכנסת מעולם לא החליטה
שיש לבטל החלטה זו - עלינו לקיים את הדיון הזה.

פ. אילנית:

בין כך ובין כך לא יובא ענין זה לדיון
בשבוע זה, ועל-כן אבקש אתכם לחכות ולא

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת:

ללחוץ על קיום הדיון מיד.

אין כאן מקום לדיון ודברים עם היושב-ראש,
ואני מבקש לדון בענין מיד.

א. ציזלינג:

אני מבקש לדון עתה בהצעתי על הקמת
ועדה מיוחדת לענייני מעברות.

הצ. קוק:

ה ח ל ט ה

לדחות את הדיון לשבוע הבא.

ועדת הארחה למשלחת הפרלמנטרית מאנגליה:

נהוג בעולם שהסניף הבין-פרלמנטרי מטפל בזה.

ס. נורוק:

לדעתי הנשיאות צריכה לטפל בזה.

ס. ארגוב:

הנשיאות אינה ועדת הארחה, היא הרבה יותר מזו
ואינני רוצה להפוך את הנשיאות לוועדת
הארחה של משהו. כאשר ישנה ועדת הארחה אין זה מוציא את הנשיאות ממנה.
אני מציע לקבל את דעתו של חבר הכנסת הרב נורוק.

י. בר-יהודה:

מוסרים לי שהמשלחת נמצאת תחת חסותו של
הסניף הבין-פרלמנטרי.

ס. ארגוב:

ה ח ל ט ה

ועד האגוד הבין-פרלמנטרי יחד
עם הנשיאות, יקבעו את ועדת הארחה.

הישיבה נועלה בשעה 11.00

=====